

De balans van Karin Bloemen

IK KRIJG GEEN APPLAUS VOOR EEN LEGE AFWASMACHINE

Vroeger wilde zij het leger in om sterk en weerbaar te worden. Sterk werd ze, maar dan op de bühne, zoals te zien was op de jubileumavond '65 jaar vrouwen bij Defensie'. Thuis is er Karin, de moeder, voor wie zorgen een tweede natuur is. Ook al krijgt ze daar geen applaus voor, haar overgave is even groot als op het podium. 'Mijn streven is om wat van mijn leven te maken!' TEKST MONIQUE HEIJST FOTOGRAFIE NICK VAN ORMONDT

Moeder: sinds pleegzoon Gerben of sinds de geboorte van Iona en Eliane?

"Toen ik me twintig jaar geleden ontfermde over Gerben (toen 6), omdat mijn zusje (zijn moeder) overleed, voelde ik me binnen een maand zijn moeder. Ik ben niet natuurlijk naar het moederschap toegegroeid. Het ging schoksgewijs, maar vol overgave. Ik leek zelfs wel schijnzwanger en dijde uit. Aan rouwen om mijn zusje kwam ik de eerste twee jaar niet eens toe. Ik had maar een doel: voor Gerben zorgen."

Moederschap: roze of grijze wolk?

"De roze wolk overheerst absoluut. Natuurlijk is het ook wel eens zwaar, maar uiteindelijk is het iedere dag een feestje met mijn gezin. En wonderbaarlijk om te zien hoe mijn dochters tot

mens worden. Toen ik twintig was, dacht ik dat het moederschap niet voor mij weggelegd was. Wat een cadeau dat ik deze stap heb durven zetten. Zelfs van mijn zwangerschappen heb ik genoten."

Diva of moederkloek?

"Ik heb een 'werk-ik' en een 'privé-ik'. Zo ga ik thuis heus niet in extravagante jurken aria's zingen en krijg ik geen applaus als ik de afwasmachine leegruim. In het theater ben ik aan het werk en wil ik mensen even in een andere wereld laten geloven. Moederkloek vind ik een heftig begrip. Het impliceert dat je je kinderen niet los kunt laten. Terwijl ik dat loslaten juist in de afgelopen jaren heb geleerd. Maar ik ben thuis een ontzettende muts en wil de hele dag met mijn dochters knuf- ▶



Karin Bloemen op de jubileumavond 65 jaar vrouwen bij Defensie

felen. Ook neem ik ze alles het liefst uit handen, hoewel ik weet dat dat niet goed is. Maar ik ben ook streng. Eerst huiswerk maken, dan pas *Huis Anubis* kijken, geen discussie. Eten doen we aan tafel, zonder televisie en Iona en Eliane moeten alles een keer proeven. Mijn man Marnix kookt en doet de boodschappen. Ik doe de was en zorg dat het huis netjes is.. Ik wil structuur thuis. Dat moet ook wel met ons onregelmatige leven. Structuur thuis geeft ook structuur in mijn hoofd.”

Relatie: gepassioneerd of stabiel?

”Beide, zonder twijfel. Marnix en ik zijn goed aan elkaar gewaagd. Er is een natuurlijk evenwicht tussen ons. We zijn zielsverwanten, maar respecteren elkaars verschillen. We hebben allebei weinig last van geldingsdrang en hebben het gewoon gezellig samen. Conflicten spreken we uit en na een ruzie krijgen we vaak de slappe lach. Zolang Marnix en ik blijven praten en lachen, maak ik me geen zorgen. En Marnix lacht mij gelukkig uit als ik weer eens iets achterlijks doe.”

Gesprek aan de keukentafel: over werk of over schoolreis?

”Over vriendinnen, school, *Lord of the Rings*, een optreden, van alles. Gisteren hadden Marnix en ik het over werk en riep Iona ons tot de orde. Of we het weer over ons werk hadden... En ze heeft gelijk, werk mag niet de hoofdmoot van het gesprek zijn. Het is goed voor haar eigenwaarde als ze dan ook gelijk krijgt. Zo corrigeren we elkaar allemaal thuis.”

Lijnen of een volle koelkast?

”Een goede stem gedijt op vet, heb ik wel eens horen zeggen. Ik ben een Kraftsängerin en zing het beste op een patatje mayonaise. Ik heb die koolhydraten voor een optreden gewoon nodig en ben bang dat ik anders in elkaar stort. Omdat ik voor een optreden al vroeg eet, krijg ik om 23.00 uur weer gierende honger en eet dan weer wat. Ik weeg standaard honderd kilo. Op zich zit ik daar niet mee, maar gezondheidstechnisch moet ik er natuurlijk wel een keer iets aan doen. Ik loop tegen de vijftig en wil minstens 112 worden. En dus moet ik binnen vijf jaar echt gewicht gaan verliezen. Sinds mijn burn-out in 2001 doe ik regelmatig een vastenkuur. Detoxen doet me erg goed, dat ontgiften haalt de spanning uit je lijf. Maar ik heb er nu al weer vier jaar geen gelegenheid voor gehad.”

Marnix: huisman of zelden thuis?

”Marnix is meer thuis dan ik. Hij is jazzmuzikant en heeft ook de muzikale leiding over mijn shows. Als we er allebei niet zijn, heb ik een hele lieve vriendin die de kinderen opvangt. Als zij binnenkomt, roepen de kinderen al: ‘Ga nou maar, mam.’ Een au pair wil ik niet. Ik moet er niet aan denken dat zij mijn kinderen opvoedt. Buitenschoolse opvang vind ik heftig voor kinderen. Je stopt alle leeftijdsniveaus bij elkaar. Je kind moet er overleven. In ons dorp vangen we om de beurt elkaars kin-

deren op. Want die rust en veiligheid na school vind ik belangrijk. Zó lang wonen je kinderen niet bij je. En ik kan ze dan na school en voor een optreden nog even zien. Op school probeer ik een bijdrage te leveren. Ik kan niet mee op schoolreis, maar lever mooie stoffen aan voor kostuums. En ik ben een half jaar luizenmoeder geweest.”

Schuldgevoel of de knop om?

”Vlak voor een première, als Marnix en ik allebei niet echt aanspreekbaar zijn door de enorme werkdruk, heb ik wel eens last van schuldgevoel. Maar ik probeer mijn dochters dan uit te leggen dat het nu even niet anders is en dat we er binnenkort weer voor ze zijn. Schuldgevoel is een slechte raadgever, dus aan afkopen doe ik niet.”

Beroemd zijn: lust of last?

”Mijn kinderen vinden het soms een gedoe, maar ook wel weer leuk. Iedereen kent me. Ik ben zelf gedeformeerd door mijn bekendheid. Zo denk ik dat iedereen in dit land aardig is, maar dat komt omdat ze aardig tegen mij doen. Behalve die keer dat een vrouw riep, dat ze blij was dat mijn ‘dweil’ – mijn dreadlocks – eindelijk van mijn hoofd was. Dat vind ik dan toch wel vrij respectloos.

Het nadeel van mijn bekendheid is dat ik overal achtervolgd word door mensen met camera’s. Een foto is sneller gemaakt dan dat een glimlach getrokken is. Soms voelt dat als een inbreuk op mijn privacy. Iemand wil je voor zichzelf hebben en da’s best egoïstisch. Maar ik begrijp het ook wel weer.

Als moeder: voetveeg of op een voetstuk?

”Natuurlijk meten dochters zich aan hun moeders. En in ons geval is dat best lullig. Want ik had nou eenmaal drie jaar na mijn afstuderen een hoofdrol en binnen acht jaar een soloshow. Ik probeer dat niet bijzonderder te maken dan het is. Het is maar werk. Hoewel je je kinderen natuurlijk ook best een beetje kunt triggeren om verder te komen. Want ik kan me voorstellen dat mijn kinderen ook een soort tegenreactie zouden kunnen krijgen en inert worden. Ik moet nog verzinnen hoe ik dat straks ga aanpakken, zodat zij eigenwaarde krijgen door hun eigen keuze, zonder de competitie met mij aan te gaan. En ik hoop dat ze dan niet kijken naar wat ze niet hebben. Overigens zitten Iona en Eliane allebei op de Nederlandse Kinder-Theaterschool in Purmerend. En staan ze al stralend op het podium. Tijdens een voorstelling zit ik dan natuurlijk met kippenvel. Op Gerben ben ik heel trots, hij heeft een eigen bedrijf. Hij kan heel hard werken, net als ik.”

Wat geef je je kinderen mee: emancipatie of een tikkie oude stempel?

”Natuurlijk wil ik ze stiekem zo lang mogelijk onder mijn hoede houden. Maar ze moeten zelfstandig worden, zichzelf straks

SCHULDGEVOEL IS EEN SLECHTE RAADGEVER, **DUS** **AAN AFKOPEN** **DOE IK NIET**

kunnen bedruipen. We wonen in een vrij, rijk land, waar je je kansen moet grijpen. Je hoeft niet per se de beste te zijn, maar je moet wel streven naar geluk. Ook als dat betekent dat je thuisblijfmoeder wordt. Mijn eigen moeder heeft haar hele leven knetterhard gewerkt. Zo had zij een winkel in meubelen, waar ik vanaf mijn negende ook in stond. Werken is mij met de paplepel ingegoten. Overigens heb ik in mijn jeugd geleerd twee gezichten op te zetten. In de winkel lachte ik vriendelijk tegen de klanten, terwijl er thuis van alles aan de hand was. Een schizofrene periode. Die verschillende gezichten hadden toen een negatieve oorzaak, in mijn optredens zijn ze positief en vormen ze gewoon een onderdeel van mijn show.”

Piekeraar of zorgeloos?

”Ik ga piekerend naar bed, maar word de volgende dag met de oplossing wakker. Ik heb toch een soort mannelijk hormoon zodat ik naar een oplossing toewerk. Vrouwen hebben soms de neiging in problemen te blijven hangen. Dat brengt je niet ver. Ik pieker bijvoorbeeld over de schoolkeuze van Iona, die binnenkort naar de middelbare school gaat. Of over geld. Maar over mijn werk pieker ik niet. Als ik in een artistieke flow zit en allerlei creatieve ideeën bedenkt, voelt dat juist als een enorme rijkdom.”

Gevoelig voor burn-out of boordevol energie?

”Hoewel ik het nu onder controle lijk te hebben, ligt een burn-



out altijd op de loer. Zodra ik over mijn eigen voeten ga struikelen of een sleutel in het slot afbreek omdat ik ‘m van de stress te hard omdraai, moet ik oppassen. Ik werd dus laatst prompt in zo’n periode hartstikke ziek en kreeg bronchitis tot in mijn oorlellen. Het is dan heel lang ‘moeten, moeten, moeten’ geweest, totdat mijn lichaam weigert. Helaas moest ik in dat bewuste weekend vier keer optreden. Ik kan toch moeilijk tegen achthonderd man op een gala-avond zeggen dat het even niet gaat. Met flink wat medicijnen ging het net. Mijn probleem is dat ik alles goed wil doen, iedereen tevreden wil stellen en de kar wil trekken. Maar soms is die kar wel heel erg zwaar en overschat ik mezelf volledig. Het is niet voor niets dat perfectionisten een burn-out krijgen. Marnix is de realist die me waarschuwt als het die kant op gaat. Gelukkig heb ik de afgelopen jaren geleerd om iets meer te delegeren. Je kunt beter voorkomen dan achteraf blussen. En je moet aan het einde van het jaar niet denken: ‘Hèhè, we hebben het weer gered.’ Mijn streven is om wat van mijn leven te maken.”

***Wat zeg je makkelijker: ‘ja’ of ‘nee’?**

”Ja. Ik vind alles leuk, vind veel mensen lief. Maar ik hoef niet meer alles goed te vinden omwille van de lieve vrede. Ik zeg ‘ja’ tegen positieve dingen en ga uit van het goede in de mensen. Hoewel ik daarmee wel eens mijn neus stoot. Maar je kunt anderen nou eenmaal niet veranderen. Als je het zelf goed doet, moet je gewoon hopen dat je dat terugkrijgt. ‘Nee’ zeg ►

ik uit respect voor mezelf en voor mijn gezin. En soms gaan mensen aan zo'n 'nee' tornen. Dan vraag ik welk gedeelte van 'nee' ze niet hebben begrepen."

Assertief of defensief?

"Ik ben defensief ingesteld, hoewel jezelf verdedigen eigenlijk de verkeerde insteek is. Iedereen moet elkaar in z'n waarde laten. Ik kan pas assertief zijn als ik het van tevoren kan voorbereiden. Als iemand mij iets vervelends flikt, ben ik in eerste instantie alleen maar ontdaan. En weet ik pas twee dagen later wat ik tegen iemand had willen terugzeggen.

Wel wil ik mijn kinderen bijbrengen dat ze zich als vrouw moeten wapenen. Ik wil ze dus op een cursus zelfverdediging sturen als ze wat ouder zijn. En zelf zou ik wel een keer willen leren schieten, geweldig lijkt me dat."

Vrouwen aan de top: doorzettingsvermogen of mazzel?

"Volgens mij is dat een kwestie van prioriteiten stellen en moet er veel wijken voor zo'n carrière. Maar het begint natuurlijk allemaal met talent. Vrouwen aan de top van een organisatie slaan een brug. Niet alleen bij Defensie, maar ook bij andere bedrijven. Ze zijn zakelijk en kunnen multitasken. En juist omdat ze niet alleen maar sterk zijn, zijn ze sterk. Ze hebben een balans tussen kracht en kwetsbaarheid. En door hun moedergevoel voelen zij zich verantwoordelijk. Het bedrijfsleven floreert dus dankzij herintredende moeders. Ik kom uit de generatie waarin vrouwen door de emancipatie een enorme duw vooruit hebben gekregen. Maar soms zijn vrouwen het zorgement daardoor een beetje uit het oog verloren. Gelukkig is de nuance nu ook weer terug. Jong moederschap wordt weer geaccepteerd. Vrouwen kunnen dan later aan hun carrière gaan werken."

Showbizz: mannelijk terrein of vrouwendomein?

"De artiestenwereld is nog steeds een soort mannenbolwerk. De top van cabaretiers bijvoorbeeld bestaat toch uit mannen: Hans Teeuwen, Najib Amhali, Theo Maassen en Marc-Marie Huijbregts. Mannen in mijn vak hebben vaak een kilometers lang ego. Vrouwen zouden dat meer moeten hebben. Vrouwen moeten zo'n carrière ook nog combineren met een gezin, een extra schakel. Ik heb ook bepaalde keuzes gemaakt ten gunste van mijn gezin. En dus zorg ik dat ik op z'n minst iedere zondag en iedere zomervakantie vrij ben. Hoe leuk een aanbod ook is. En ik vind dat je uiteindelijk niet moet leven om te werken, maar moet werken om te leven. Op mijn grafsteen heb ik liever staan dat ik een leuke moeder en vrouw was, dan dat ik zo hard heb gewerkt."

JUIST OMDAT VROUWEN NIET ALLÉÉN MAAR STERK ZIJN, ZIJN ZE STERK

Idealist of realist?

"Beide. Ik ben een naïeve idealist, hoewel ik het soms goed kan verbergen. En ik ben een moraalridder van hier tot Tokio. Ik wil de wereld verbeteren en racisten uitleggen dat ze normaal moeten doen. Maar ik heb ook een gezonde dosis realisme. Dat is vast dat mannelijke hormoon waar ik ook een beetje van heb. En dus kan ik ook zakelijk zijn als het erop aankomt. Dat heb ik vast overgehouden aan de tijd vroeger in de winkel. In mijn productiebedrijf La Bloemen heb ik soms wel twintig mensen in dienst, dus dat moet ook wel."

Toekomstdroom voor je dochters: uitzending naar Uruzgan of uitzending op televisie?

"Zelf wilde ik vroeger het leger in. Ik zocht naar een manier om sterk en weerbaar te worden. Het leger leek mij daar een goede leerschool voor. Heerlijk om te kunnen vertrouwen op je fysieke toestand. Maar ook heftig. Ik zou een keuze van mijn dochters voor het leger niet tegenhouden, als dat is wat ze echt willen. Hoewel ik natuurlijk mijn bezorgdheid zou uitspreken als ze naar Uruzgan zouden gaan. Ik zou doodsangsten uitstaan. Ik ben toch gewoon een watje. Maar vrouwen in het leger zijn wel superstoer. Ik vind ze het boegbeeld van emancipatie." ■

Karin wie?

Karin Bloemen (1960) is cabaretière, zangeres en actrice, moeder van Gerben (26), Iona (12) en Eliane (10) en de vrouw van Marnix Busstra (1965). Met haar eigen La Bloemen Band maakt zij personality-theatershows. In 2008 vierde Karin haar 25-jarig artiestenjubileum met twee uitverkochte voorstellingen in Koninklijk Theater Carré. Tegelijk kwam een zeventalige dvd-box uit met haar volledige oeuvre. In het najaar van 2009 verscheen ook nog een dvd met de integrale registratie van de jubileumshow en het Karin Bloemen Songboek met bladmuziek van haar mooiste nummers. In december 2009 trad Karin Bloemen naar aanleiding van '65 jaar vrouwen in de krijgsmacht' op voor het ministerie van Defensie. In maart verschijnt een cd van haar met Nederlandse liedjes die als klassieke liederen zijn gearrangeerd.